

ACORDUL DE COLABORARE INSTITUȚIONALĂ

Între Președintele României și Primul-Ministru al Guvernului

În condițiile situației de coabitare din România între Președintele ales, domnul Traian Băsescu, și Primul-ministru, domnul Victor Ponta, se convine următorul acord pentru a crea mecanismul funcțional al coabitării și a asigura guvernarea eficientă a țării. Acordul de colaborare instituțională este destinat păstrării stabilității țării și asigurării unui climat funcțional, bunei guvernări și asigurării încrederii piețelor internaționale, prin armonizarea pozițiilor comune în cadrul puterii executive, cu respectarea atribuțiilor constituționale ale Președintelui și Guvernului României.

1. Principii și valori comune

Colaborarea instituțională se bazează pe elemente fundamentale acceptate de toate părțile, elemente ce nu vor fi alterate direct sau indirect de nicio inițiativă a părților, după cum urmează:

- **orientarea strategică a României:** apartenența României la NATO și UE, Parteneriatul Strategic cu SUA, regulile europene ale competiției și economiei de piață și ale democrației sunt intangibile.
- **securitatea României,** inclusiv sustenabilitatea instituțiilor responsabile, sunt elemente asupra cărora părțile nu se pronunță în formă contradictorie. Orice referire sau problemă legată de aceste instituții va fi dezbătută în comun, un rol important revenind argumentelor profesionale provenind din evaluările instituțiilor vizate.
- **independența justiției și supremația legii, statul de drept:**
 - a. respectul pentru valorile constituționale și pentru instituțiile fundamentale ale statului, începând cu Justiția, care nu trebuie să fie atacate și, astfel, delegitimate.

- b. consolidarea independenței justiției în raport cu influența politică. Respectarea prevederilor Constituției la emiterea ordonanțelor de urgență și punerea în aplicare a deciziilor Curții Constituționale.
 - c. asigurarea funcționalității instituțiilor afectate și identificarea de garanții pentru păstrarea atribuțiilor instituțiilor statului de drept.
 - d. numirea în funcția de Avocat al Poporului a unei persoane care se bucură de sprijinul diferitelor grupuri parlamentare.
 - e. introducerea unui proces transparent de numire a Procurorului general și a Procurorului șef al DNA care să presupună candidaturi deschise, criterii de experiență profesională, integritate și rezultate pozitive în acțiunea anticorupție.
- **prioritățile de apărare ale României:** ambele părți convin să susțină prioritățile de apărare ale României și să le scoată din spațiul disputelor politice, ținând cont de nevoile și opțiunile profesioniștilor din Forțele Armate pe diversele teme aferente. Politicienii se vor abține de la orice luare de poziție care ar putea afecta capacitatea, credibilitatea și forța Armatei române.
 - **orientarea în direcția aprofundării integrării în cadrul construcției europene:** dezvoltarea politicilor Uniunii Europene și promovarea României ca membru activ în realizarea acordului general în UE pentru avansarea proceselor de integrare europeană reprezintă unul din principiile comune de bază ale părților în abordarea sferei afacerilor europene.

2. Angajamente comune

Părțile convin că vor respecta și se vor abține în a lansa dispute politice pe temele legate de angajamentele României față de instituțiile internaționale. De asemenea, se angajează să respecte un set de reguli comune în relațiile cu partenerii externi. Astfel:

- părțile se angajează să se **abțină de la atacuri** la adresa instituțiilor statului de drept și a celor cuprinse în angajamente externe, de natură financiară și politică, optând să coopereze în pozițiile comune față de FMI, BM, CoE, NATO, MCV, Schengen etc.

- părțile se angajează să mențină **coeziunea mesajului extern**.
- toate componentele guvernantei României își asumă **coeziunea mesajului intern** pe temele convenite.
- părțile vor stabili **spațiile de competiție politică** în mod concret, elementele asupra cărora nu se convine în negocieri directă și asupra cărora opiniile divergente vor fi oferite ca opțiuni în spațiul public.
- părțile se angajează să **evite confruntările publice inutile**, să încerce soluționarea diferențelor pe temele asupra cărora nu s-a convenit în consultări, să respecte preeminența uneia dintre părți convenite în tipologia de problematică abordată și să propună public opțiunile alternative acolo unde diferențele de abordare apar, iar subiectele expuse public nu sunt în măsură să aducă prejudicii la nivel național, ci doar dezbateri pentru perfecționarea opțiunilor și creșterea consultării publice pe aceste teme.
- părțile convin asupra necesității de a se consulta **ex-ante în privința mandatelor care vizează dezvoltarea/punerea în aplicare a politicilor europene**: reuniunile de consultare în vederea armonizării unor poziții comune vor avea loc înainte de reuniunile ordinare ale Consiliului UE și ale Consiliului European, precum și ori de câte ori este necesar (cu prilejul reuniunilor cu caracter excepțional). În cazul mandatelor generale sau al temelor complexe de mare sensibilitate, părțile convin să desfășoare inclusiv consultări în formatul Președinte, pe de o parte, și partidele politice din coaliția de guvernare/parlamentare, pe de cealaltă parte.

Obiectivul de interes național al României în această perioadă este **absorbția fondurilor europene** prin utilizarea la maximum a **fondurilor puse la dispoziție de UE pentru asistență tehnică (POAT)**.

3. Spații de responsabilitate preeminentă

Părțile convin asupra faptului că, potrivit Constituției României, fiecare componentă are atribuții preeminente în anumite domenii de activitate:

Președintele: politica externă, de securitate, de apărare, reprezentarea la Consiliul European, conform Deciziei CCR.

Primul ministru: Politica economică și socială, guvernarea țării, probleme de ordin curent ce nu au direct incidență cu securitatea națională, relații externe la nivel interguvernamental și european.

Părțile convin să respecte pozițiile formulate de responsabilul constituțional, să coopereze în formularea politicilor acolo unde e implicată și cea de a doua parte, cu bună credință, să evite orice fel de blocaj, să discute și să dezbată poziții alternative. În aceste domenii, pozițiile publice divergente sau alternative vor putea fi exprimate la nivel tehnic, cu referire directă la argumente de această factură și nu cu abordare politică.

Părțile se angajează să continue practica aprobării mandatelor de reprezentare de către Președintele României și prezentarea rapoartelor la sosirea din delegații.

4. Spații de cooperare și modalitatea de cooperare

Există domenii efective în care cooperarea dintre cele două componente ale executivului se impune. Există deja un **set de mecanisme instituționale** și o jurisprudență în materie administrativă care va fi menținută. Astfel, vor fi respectate de către fiecare atribuțiile și pozițiile celeilalte părți în actele de decizie administrativă ce implică ambele părți, cu bună credință, **evitând blocajele**, dar cu **respect față de argumentele fiecărei părți**, care pot fi circumscrise unei sfere inacceptabile pentru celălalt. Dacă sunt puncte de vedere diferite, va avea prioritate decidentul final.

În această materie se înscriu:

- elaborarea politicii externe și cooperarea cu MAE
- elaborarea politicii în cadrul UE și cooperarea cu MAEur și MAE
- numirile de generali
- numirile de Ambasadori

- numirea Procurorului General, Procuror șef al DNA sau alte funcții ce reclamă atribuții constituționale ale Președintelui și ale Guvernului
- elaborare de poziții comune în terțe teme
- temele de politică internă cu incidență în sfera securității naționale

Modalitatea de cooperare, în aceste cazuri, se realizează fie prin **mecanismul decizional direct**, întâlnirea celor în cauză – Președinte cu premier, Ministru de Externe, Ministru al Apărării, alți miniștri – fie prin **formule instituționale de convenire a poziției comune** – mandatul extern de negociat de către MAE cu Departamentul de Politică Externă și consilierul aferent, mandatul la Consiliul European elaborat de MAE și MAEur cu consilierul de specialitate, fie prin formule terțe, convenite de cei doi decidenți pentru a lucra pe această direcție.

Legislație esențială de implementat (eventuale modificări cu acordul părților):

- 4 coduri justiție
- Legea micii reforme în justiție

Angajamentul de realizare al următoarelor legi:

- Noua Lege a Sănătății
- Reorganizarea administrativă – regionalizare
- Reformă electorală
- Revizuirea Constituției

5. Codul de conduită general

Părțile vor îmbrățișa reguli minimale de adresare respectuoasă, cu referire directă la funcția partenerului și la adresarea la plural. Ele se vor abține în a încuraja abordări diferite la nivelul structurilor pe care le reprezintă și vor sancționa excesele și ieșirile publice ale colegilor de partid sau angajaților care exced această regulă de comportament, bun simț, decență și politețe.

Părțile se angajează, de asemenea, să evite expresiile dure, atacurile de orice fel. Ele se vor abține de la expunerea publică a temelor nediscutate și vor conveni termene concrete, asumându-și celeritatea în discutarea temelor solicitate de o parte sau alta și de formulare a unor răspunsuri și poziții. La expirarea termenelor limită convenite, abordarea publică a acestor teme și lansarea lor în dezbatere este o opțiune deschisă.

Părțile convin să respecte cu strictețe regula de a nu expune public discuțiile oficiale și a aduce în public exclusiv elementele convenite de ambele părți sau teme asupra cărora nu s-a convenit și a căror expunere în spațiul public nu afectează interesele României.

6. Mecanismul de luare a deciziilor

Formula de luare a deciziilor între cele două componente ale Executivului, Președinția și Guvernul României, este cu precădere întâlnirea sau discuția directă Președinte-Premier. În mod excepțional, alte persoane pot fi implicate, cu acceptul celor doi, sau o temă poate fi delegată către sistemul administrativ al celor două instituții – consilieri, aparat tehnic. Pot exista chestiuni care reclamă implicarea celor doi președinți ai Camerelor așa cum pot exista formate de dezbatere și decizie ce conțin și alți miniștri.

7. Mecanismul de soluționare a disputelor

În condițiile în care, pe o anumită temă în care e necesară o convergență a pozițiilor ambelor părți, nu există o prevedere constituțională privind preeminența în decizie a unei părți sau chestiunile sunt extrem de importante și nu se poate conveni o poziție comună, ca și în cazul în care sunt încălcate regulile prezentului acord, deblocarea relației trebuie făcută printr-un mecanism convenit care să asigure atingerea unei soluții, pentru a se asigura deblocarea relației sau funcționalitatea.

Mecanismul de soluționare a disputelor este alcătuit din consilieri și miniștri, cu o persoană desemnată de către fiecare parte care să conducă fiecare componentă. Desemnarea se va face în funcție de tema discutată, și vor fi evitate persoanele controversate sau inacceptabile celeilalte părți. Chestiunea se abordează tehnic și juridic, se aleg variante și opțiuni, prezentate celor doi decidenți pentru a conveni asupra formulei finale. Dezbaterile din cadrul mecanismului nu sunt publice și nici destinate publicității până la convenirea lor de către decidenți.